Oikeustapauskokoelma

UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (laajennettu ensimmäinen jaosto)

15 päivänä tammikuuta 2025 *

Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka – Ukrainan tilannetta epävakauttavien Venäjän toimien johdosta toteutetut rajoittavat toimenpiteet – Luettelot henkilöistä, yhteisöistä ja elimistä, joihin rajoittavia toimenpiteitä sovelletaan – Kantajan nimen merkitseminen luetteloihin ja pysyttäminen niissä – Oikeus tulla kuulluksi – Perusteluvelvollisuus – Arviointivirhe – Suhteellisuus – Elinkeinovapaus – Kumoamiskanne

Asiassa T-193/23,

MegaFon OAO, kotipaikka Moskova (Venäjä), edustajinaan asianajajat V. Villante, D. Rovetta, M. Campa, M. Moretto, M. Pirovano ja B. Bonafini,

kantajana,

vastaan

Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään E. Nadbath ja V. Piessevaux,

vastaajana,

jota tukee

Euroopan komissio, asiamiehinään M. Carpus Carcea, C. Georgieva ja L. Puccio,

väliintulijana,

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (laajennettu ensimmäinen jaosto),

toimien päätösharkinnassa kokoonpanossa: tuomari R. Mastroianni, joka hoitaa jaoston puheenjohtajan tehtäviä, sekä tuomarit M. Brkan, I. Gâlea (esittelevä tuomari), T. Tóth ja S. L. Kalėda,

kirjaaja: hallintovirkamies H. Eriksson,

ottaen huomioon asian käsittelyn kirjallisessa vaiheessa esitetyn,

ottaen huomioon 3.7.2024 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

tuomion

1 Kantaja MegaFon OAO vaatii SEUT 263 artiklaan perustuvalla kanteellaan unionin yleistä tuomioistuinta kumoamaan ensinnäkin rajoittavista toimenpiteistä Ukrainan tilannetta epävakauttavien Venäjän toimien johdosta annetun päätöksen 2014/512/YUTP muuttamisesta 25.2.2023 annetun neuvoston päätöksen (YUTP) 2023/434 (EUVL 2023, L 59 I, s. 593) ja rajoittavista toimenpiteistä Ukrainan tilannetta epävakauttavien Venäjän toimien johdosta annetun asetuksen (EU) N:o 833/2014 muuttamisesta 25.2.2023 annetun neuvoston asetuksen (EU) 2023/427 (EUVL 2023, L 59 I, s. 6) (jäljempänä yhdessä alkuperäiset toimet), toiseksi rajoittavista toimenpiteistä Ukrainan tilannetta epävakauttavien Venäjän toimien johdosta annetun päätöksen 2014/512/YUTP muuttamisesta 20.7.2023 annetun neuvoston päätöksen (YUTP) 2023/1517 (EUVL 2023, L 184, s. 40; jäljempänä vuoden 2023 heinäkuun toimi) ja kolmanneksi rajoittavista toimenpiteistä Ukrainan tilannetta epävakauttavien Venäjän toimien johdosta annetun päätöksen 2014/512/YUTP muuttamisesta 29.1.2024 annetun neuvoston päätöksen (YUTP) 2024/422 (EUVL L, 2024/422; jäljempänä vuoden 2024 tammikuun toimi) siltä osin kuin kaikilla näillä toimilla (jäljempänä riidanalaiset toimet) kantajan nimi merkitään rajoittavista toimenpiteistä Ukrainan tilannetta epävakauttavien Venäjän toimien johdosta 31.7.2014 annetun neuvoston päätöksen 2014/512/YUTP (EUVL 2014, L 229, s. 13) ja rajoittavista toimenpiteistä Ukrainan tilannetta epävakauttavien Venäjän toimien johdosta 31.7.2014 annetun neuvoston asetuksen (EU) N:o 833/2014 (EUVL 2014, L 229, s. 1) liitteinä oleviin luetteloihin ja pysytetään niissä (jäljempänä riidanalaiset luettelot).

I Asian tausta

2 Kantaja on Moskovaan (Venäjä) sijoittautunut osakeyhtiö, joka toimii televiestintäalalla televiestintä- ja matkapuhelinoperaattorina.

3 Käsiteltävä asia liittyy rajoittaviin toimenpiteisiin, joita on toteutettu Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä heikentävien tai uhkaavien toimien ja muun muassa Venäjän federaation 24.2.2022 Ukrainaa vastaan käynnistämän hyökkäyssodan johdosta.

4 Ukrainan tilanteen vakavuuden vuoksi ja huolimatta siitä, että maaliskuussa 2014 otettiin käyttöön tiettyihin luonnollisiin henkilöihin ja oikeushenkilöihin kohdistuvia matkustusrajoituksia ja varojen jäädyttämisiä, Euroopan unionin neuvosto antoi 31.7.2014 SEU 29 artiklan nojalla päätöksen 2014/512 tarkoituksenaan ottaa käyttöön kohdennettuja rajoittavia toimenpiteitä pääomamarkkinoille pääsyn, puolustuksen, kaksikäyttötuotteiden ja arkaluonteisten teknologioiden alalla.

5 Neuvosto antoi samana päivänä SEUT 215 artiklan nojalla asetuksen N:o 833/2014, joka sisältää yksityiskohtaisempia säännöksiä päätöksen 2014/512 säännösten täytäntöönpanemiseksi sekä Euroopan unionin tasolla että jäsenvaltioissa.

6 Kyseisten rajoittavien toimenpiteiden tavoitteena ilmoitettiin olevan niiden kustannusten lisääminen, joita Venäjän federaatiolle aiheutuu Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä heikentävistä toimista, sekä konfliktin rauhanomaisen ratkaisun edistäminen.

7 Venäjän federaatio käynnisti 24.2.2022 sotilasoperaation Ukrainassa.

8 Tässä yhteydessä ja SEU 29 artiklan nojalla neuvosto antoi 25.2.2022 päätöksen (YUTP) 2022/327 (EUVL 2022, L 48, s. 1), 8.4.2022 päätöksen (YUTP) 2022/578 (EUVL 2022, L 111, s. 70) ja 21.7.2022 päätöksen (YUTP) 2022/1271 (EUVL 2022, L 193, s. 196), joilla muutettiin päätöstä 2014/512 (jäljempänä muutettu päätös 2014/512). Lisäksi se antoi SEUT 215 artiklan nojalla 25.2.2022 asetuksen (EU) 2022/328 (EUVL 2022, L 49, s. 1), 8.4.2022 asetuksen (EU) 2022/576 (EUVL 2022, L 111, s. 1) ja 21.7.2022 asetuksen (EU) 2022/1269 (EUVL 2022, L 193, s. 1), joilla muutettiin asetusta N:o 833/2014 (jäljempänä muutettu asetus N:o 833/2014).

9 Muutetun päätöksen 2014/512 3 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Kielletään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/821 liitteessä I lueteltujen kaksikäyttötuotteiden ja teknologian suora tai välillinen myynti, toimitus, siirto ja vienti mille tahansa Venäjällä sijaitsevalle luonnolliselle henkilölle tai oikeushenkilölle, yhteisölle tai elimelle tai jäsenvaltioiden kansalaisten käyttöön Venäjällä tai jäsenvaltioiden alueelta käsin taikka jäsenvaltioiden lippua käyttäviä aluksia tai ilma-aluksia käyttäen riippumatta siitä, ovatko ne peräisin jäsenvaltioiden alueelta.

2. Kielletään

a) edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin tuotteisiin ja teknologiaan liittyvän sekä kyseisten tuotteiden ja tämän teknologian toimitukseen, valmistamiseen, huoltoon ja käyttöön liittyvän teknisen avun, välityspalvelujen tai muiden palvelujen tarjoaminen suoraan tai välillisesti Venäjällä oleville luonnollisille tai oikeushenkilöille, yhteisöille tai elimille tai käytettäväksi Venäjällä;

b) edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin tuotteisiin ja teknologiaan liittyvän rahoituksen tai rahoitusavun antaminen kyseisten tuotteiden ja tämän teknologian myyntiin, toimitukseen, siirtoon tai vientiin tai niihin liittyvän teknisen avun, välityspalvelujen tai muiden palvelujen antaminen suoraan tai välillisesti Venäjällä oleville luonnollisille henkilöille tai oikeushenkilöille, yhteisöille tai elimille tai käytettäväksi Venäjällä.”

10 Kyseisen artiklan 4 ja 5 kohdassa säädetään seuraavasta lupajärjestelmästä, joka myös toistetaan täysin samalla tavalla muutetun päätöksen 2014/512 3 a artiklan 4 ja 5 kohdassa:

”4. Poiketen siitä, mitä tämän artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään, ja rajoittamatta asetuksesta (EU) 2021/821 johtuvien lupavaatimusten soveltamista toimivaltaiset viranomaiset voivat myöntää luvan kaksikäyttötuotteiden ja -teknologian myyntiin, toimitukseen, siirtoon tai vientiin tai niihin liittyvän teknisen tai rahoitusavun antamiseen, kun ne on tarkoitettu muuhun kuin sotilaalliseen käyttöön tai muita kuin sotilaallisia loppukäyttäjiä varten, sen jälkeen kun ne ovat määrittäneet, että nämä tuotteet tai tämä teknologia tai niihin liittyvä tekninen tai rahoitusapu on tarkoitettu a) unionin, jäsenvaltioiden hallitusten ja Venäjän hallituksen puhtaasti siviiliasioissa tekemää yhteistyötä varten; b) avaruusohjelmiin liittyvään hallitustenväliseen yhteistyöhön; c) siviilikäyttöön tarkoitettujen ydinvoimavarojen toimintaan, huoltoon, polttoaineen uudelleenkäsittelyyn ja turvallisuuteen, sekä ydinalan siviiliyhteistyöhön erityisesti tutkimuksen ja kehittämisen alalla; d) meriturvallisuuteen; e) muita kuin yleisesti käytettävissä olevia siviilialan sähköisiä viestintäverkkoja varten, jotka eivät ole julkisessa määräysvallassa olevan tai yli 50-prosenttisesti julkisomisteisen yhteisön omistuksessa; f) sellaisten yhteisöjen yksinomaiseen käyttöön, jotka ovat jonkin jäsenvaltion tai kumppanimaan lainsäädännön mukaisesti perustetun tai muodostetun oikeushenkilön, yhteisön tai elimen yksinomaisessa tai yhteisessä määräysvallassa; g) unionin, jäsenvaltioiden ja kumppanimaiden diplomaattiedustustoille, mukaan lukien suurlähetystöt ja muut edustustot; h) Venäjällä olevien

luonnollisten ja oikeushenkilöiden, yhteisöjen ja elinten, lukuun ottamatta Venäjän hallitusta ja sen määräysvallassa suoraan tai välillisesti olevia yrityksiä, kyberturvallisuuden ja tietoturvan varmistamiseen.

– –

5. Poiketen siitä, mitä tämän artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään, ja rajoittamatta asetuksesta (EU) 2021/821 johtuvien lupavaatimusten soveltamista toimivaltaiset viranomaiset voivat myöntää luvan kaksikäyttötuotteiden ja -teknologian myyntiin, toimitukseen, siirtoon tai vientiin tai niihin liittyvän teknisen tai rahoitusavun antamiseen muuhun kuin sotilaalliseen käyttöön tai muita kuin sotilaallisia loppukäyttäjiä varten, sen jälkeen kun ne ovat määrittäneet, että nämä tuotteet perustuvat tai tämä teknologia tai niihin liittyvä tekninen tai rahoitusapu perustuu sopimuksiin, jotka on tehty ennen 26 päivää helmikuuta 2022, tai tällaisten sopimusten täytäntöön panemiseksi tarvittaviin liitännäissopimuksiin, edellyttäen että lupaa on haettu ennen [1 päivää toukokuuta 2022].”

11 Muutetun päätöksen 2014/512 3 artiklan 7 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Kun toimivaltaiset viranomaiset tekevät 4 ja 5 kohdan mukaisesti lupahakemuksia koskevan päätöksen, niiden ei pidä myöntää lupaa, jos niillä on perusteltu syy uskoa, että

i) loppukäyttäjä voi olla sotilaallinen loppukäyttäjä, liitteessä IV tarkoitettu luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, yhteisö tai elin tai että tuotteet voivat olla tarkoitettuja sotilaalliseen loppukäyttöön, paitsi jos 1 kohdassa tarkoitettujen tuotteiden ja teknologian myynti, toimitus, siirto tai vienti tai niihin liittyvän teknisen tai rahoitusavun antaminen on sallittu 3 b artiklan 1 kohdan a alakohdan nojalla.”

12 Kyseisen päätöksen 3 a artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Kielletään unionista tai mistä tahansa muualta peräisin olevien sellaisten tuotteiden ja sellaisen teknologian, jotka voisivat edistää Venäjän sotilaallista ja teknologista kehittämistä tai puolustus- ja turvallisuusalan kehittämistä, myynti, toimitus, siirto ja vienti suoraan tai välillisesti Venäjällä oleville luonnollisille henkilöille tai oikeushenkilöille, yhteisöille tai elimille tai käytettäväksi Venäjällä.”

13 Kyseisen 3 a artiklan 2 kohdassa toistetaan muutetun päätöksen 2014/512 3 artiklan 2 kohdan sanamuoto.

14 Saman 3 a artiklan 7 kohdassa toistetaan muutetun päätöksen 2014/512 3 artiklan 7 kohdan sanamuoto.

15 Muutetun päätöksen 2014/512 3 b artiklan 1 kohdan sanamuoto on seuraava:

”Poiketen siitä, mitä tämän päätöksen 3 ja 3 a artiklassa säädetään, ja rajoittamatta asetuksesta (EU) 2021/821 johtuvien lupavaatimusten soveltamista jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat myöntää liitteessä IV luetelluille luonnollisille henkilöille tai

oikeushenkilöille, yhteisöille tai elimille luvan tämän päätöksen 3 a artiklassa tarkoitettujen kaksikäyttötuotteiden ja -teknologian myyntiin, toimitukseen, siirtoon tai vientiin tai niihin liittyvän teknisen tai rahoitusavun antamiseen vasta sen jälkeen kun ne ovat määrittäneet:

a) että tällaiset tuotteet ovat tai tämä teknologia tai niihin liittyvä tekninen tai rahoitusapu on tarpeen sellaisen tapahtuman kiireelliseksi estämiseksi tai lieventämiseksi, jolla on todennäköisesti vakavia ja merkittäviä vaikutuksia ihmisten terveyteen ja turvallisuuteen tai ympäristöön; tai

b) että tällaiset tuotteet perustuvat tai tämä teknologia tai niihin liittyvä tekninen tai rahoitusapu perustuu sopimuksiin, jotka on tehty ennen 26 päivää helmikuuta 2022, tai tällaisten sopimusten täytäntöön panemiseksi tarvittaviin liitännäissopimuksiin, edellyttäen että lupaa on haettu ennen 1 päivää toukokuuta 2022.”

16 Muutetun asetuksen N:o 833/2014 2 artiklan 1, 2, 4 ja 5 kohdassa ja 2 a artiklan 1, 2, 4 ja 5 kohdassa toistetaan olennaisilta osin muutetun päätöksen 2014/512 3 artiklan 1, 2, 4 ja 5 kohdan ja 3 a artiklan 1, 2, 4 ja 5 kohdan sanamuoto. Samoin muutetun asetuksen N:o 833/2014 2 artiklan 7 kohdassa, 2 a artiklan 7 kohdassa ja 2 b artiklassa toistetaan olennaisilta osin muutetun päätöksen 2014/512 3 artiklan 7 kohdan, 3 a artiklan 7 kohdan ja 3 b artiklan sisältö.

17 Neuvosto antoi 25.2.2023 alkuperäiset toimet, ja kantajan nimi merkittiin jokaiseen toimeen riidanalaisten luetteloiden 499 kohtaan.

18 Päätöksen 2023/434 johdanto-osan kymmenennessä perustelukappaleessa, joka toistetaan asetuksen 2023/427 johdanto-osan neljännessä perustelukappaleessa, todetaan seuraavaa: ”96 yhteisöä [on lisätty riidanalaisiin luetteloihin] eli luettelo[ihin] Venäjän sotateollista kompleksia Venäjän Ukrainaa vastaan käymässä hyökkäyssodassa suoraan tukevista yhteisöistä, joiden osalta asetetaan tiukemmat vientirajoitukset sellaisille kaksikäyttötuotteille ja -teknologialle sekä sellaisille tuotteille ja teknologialle, jotka voisivat edistää Venäjän puolustus- ja turvallisuusalan teknologista kehittämistä”.

19 Kantaja pyysi 1.3.2023 päivätyllä kirjeellä neuvostoa toimittamaan sille tiedot ja todisteet, joiden perusteella sitä koskevat rajoittavat toimenpiteet oli toteutettu. Lisäksi kantaja ilmoitti varaavansa itselleen oikeuden esittää huomautuksia ja pyytää neuvostoa tarkastelemaan uudelleen päätöstään sisällyttää sen nimi riidanalaisiin luetteloihin.

20 Koska neuvosto ei vastannut, kantaja toisti pyyntönsä 17.3.2023 päivätyllä kirjeellä.

21 Neuvosto ilmoitti 31.3.2023 päivätyllä kirjeellä, ettei sillä ollut velvollisuutta ilmoittaa riidanalaisissa luetteloissa oleville henkilöille ja yhteisöille syitä, joiden vuoksi niiden nimet oli merkitty kyseisiin luetteloihin ja että kaikki tiedot, jotka oikeuttivat kantajan nimen sisällyttämisen kyseisiin luetteloihin, sisältyivät muutetun päätöksen 2014/512 3 ja 3 b artiklaan, muutetun asetuksen N:o 833/2014 2, 2 a ja 2 b artiklaan sekä päätöksen 2023/434 johdanto-osan kymmenenteen perustelukappaleeseen ja asetuksen 2023/427 johdanto-osan neljänteen perustelukappaleeseen.

II Kanteen nostamisen jälkeiset tosiseikat

22 Riidanalaisia luetteloita muutettiin päätöksen 2014/512 muuttamisesta 23.6.2023 annetulla neuvoston päätöksellä (YUTP) 2023/1217 (EUVL 2023, L 159 I, s. 451) ja asetuksen N:o 833/2014 muuttamisesta 23.6.2023 annetulla neuvoston asetuksella (EU) 2023/1214 (EUVL 2023, L 159 I, s. 1) muun muassa lisäämällä niihin seuraava johdanto:

”Tässä liitteessä luetellaan luonnolliset henkilöt, oikeushenkilöt, yhteisöt tai elimet, jotka ovat sotilaallisia loppukäyttäjiä, osa Venäjän sotateollista kompleksia tai joilla on kaupallisia tai muita yhteyksiä Venäjän puolustus- ja turvallisuusalaan tai jotka muuten tukevat sitä. Nämä luonnolliset henkilöt, oikeushenkilöt, yhteisöt tai elimet edistävät Venäjän sotilaallista ja teknologista kehittämistä tai Venäjän puolustus- ja turvallisuusalan kehittämistä. Luettelossa on Venäjän lisäksi kolmansien maiden luonnollisia henkilöitä, oikeushenkilöitä, yhteisöjä tai elimiä. Tähän luetteloon merkitseminen ei tarkoita, että lainkäyttöalue, jolla he tai ne toimivat, olisi vastuussa näistä toimista.”

23 Neuvosto antoi 20.7.2023 vuoden 2023 heinäkuun toimen.

24 Neuvosto lähetti 24.7.2023 kantajalle kirjeen, jossa se ilmoitti sille kyseessä olevien rajoittavien toimenpiteiden jatkamisesta sen osalta.

25 Kantaja lähetti 30.11.2023 neuvostolle kirjeen, jossa se pyysi tätä harkitsemaan uudelleen päätöstään jatkaa kyseisiä toimenpiteitä sekä oikeutta tutustua kaikkiin merkityksellisiin asiakirjoihin.

26 Neuvosto antoi 29.1.2024 vuoden 2024 tammikuun toimen, jolla kantajan nimi pysytettiin riidanalaisissa luetteloissa.

27 Neuvosto vastasi 30.01.2024 kantajan kirjeeseen, joka oli päivätty 30.11.2023.

III Asianosaisten vaatimukset

28 Kantaja vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

– kumoaa riidanalaiset toimet siltä osin kuin näillä toimilla sen nimi merkitään riidanalaisiin luetteloihin ja pysytetään niissä

– velvoittaa neuvoston korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja Euroopan komission korvaamaan väliintulostaan aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

29 Neuvosto, jota komissio tukee, vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

– hylkää kanteen

– toissijaisesti siinä tapauksessa, että riidanalaiset toimet kumotaan, pysyttää niiden ajalliset vaikutukset siihen asti, kunnes Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 56 artiklan ensimmäisessä kohdassa tarkoitettu valituksen tekemisen määräaika päättyy, tai jos valitus on tehty, siihen asti, kunnes valitus mahdollisesti hylätään

– velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

IV Oikeudellinen arviointi

A Kantajan esittämien lisätodisteiden tutkittavaksi ottaminen

30 Kantaja toimitti 19.6.2024 päivätyllä kirjeellä unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 85 artiklan 3 kohdan nojalla lisätodisteita. Neuvosto ja komissio katsovat, ettei näitä todisteita voida ottaa tutkittavaksi.

31 On muistutettava, että työjärjestyksen 85 artiklan 3 kohdan mukaan varsinaiset asianosaiset voivat poikkeuksellisesti esittää todisteita tai pyytää saada esittää näyttöä ennen asian käsittelyn suullisen vaiheen päättämistä tai ennen unionin yleisen tuomioistuimen päätöstä ratkaista asia ilman käsittelyn suullista vaihetta, jos niiden esittämiseen vasta silloin on pätevä syy.

32 Käsiteltävässä asiassa on todettava, että kantaja ei ole esittänyt seikkoja, joilla voitaisiin perustella kyseisten, asiakirjojen muodossa olevien lisätodisteiden esittäminen myöhässä.

33 Kuten neuvosto komission tukemana toteaa, kaikki nämä asiakirjat liitteissä AE.9 ja AE.11 olevia asiakirjoja lukuun ottamatta on julkaistu tai annettu tiedoksi jo ennen kannekirjelmän jättämistä. Liitteessä AE.9 olevasta asiakirjasta on todettava, että se on kantajalle 9.11.2023 myönnetty lupa. Samoin liitteessä AE.11 oleva asiakirja on 27.10.2023 päivätty kirje, joka osoitettiin kantajalle tämän pyynnöstä. Näin ollen kantajan on täytynyt olla tietoinen näistä asiakirjoista heti niiden antamisen jälkeen, ja se olisi voinut esittää ne viimeistään kanteensa tarkistamista koskevan toisen kirjelmän liitteenä.

34 Näin ollen on katsottava, ettei kantaja ole perustellut työjärjestyksen 85 artiklan 3 kohdassa tarkoitetulla tavalla näiden lisätodisteiden esittämistä myöhässä. Ne on siten jätettävä tutkimatta, eikä unionin yleinen tuomioistuin ota niitä huomioon tämän kanneperusteen tarkastelussa.

B Asiakysymys

35 Kantaja esittää neljä kanneperustetta, joista ensimmäinen koskee puolustautumisoikeuksien ja tehokasta oikeussuojaa koskevan oikeuden loukkaamista, toinen perusteluvelvollisuuden laiminlyöntiä, kolmas arviointivirhettä ja neljäs suhteellisuusperiaatteen loukkaamista.

36 Unionin yleinen tuomioistuin katsoo aiheelliseksi tutkia ensin toisen kanneperusteen ja sen jälkeen ensimmäisen, kolmannen ja neljännen kanneperusteen.

1. Toinen kanneperuste, joka koskee perusteluvelvollisuuden loukkaamista

37 Kantaja väittää, ettei neuvosto ole esittänyt mitään yksilöllistä perustetta sille, että sen nimi merkittiin riidanalaisiin luetteloihin eikä se myöskään ilmoittanut sille erityisiä perusteita, joiden perusteella se katsoi, että kantaja oli Venäjän sotateollista kompleksia suoraan tukeva yhteisö, joten sen oli mahdotonta tietää syitä, joiden vuoksi sen nimi merkittiin riidanalaisiin luetteloihin.

38 Kantaja katsoo, ettei se voi päätöksen 2023/434 johdanto-osan kymmenennen perustelukappaleen, muutetun päätöksen 2014/512 3 artiklan 7 kohdan, 3 a artiklan 7 kohdan ja 3 b artiklan, joihin neuvosto on kirjelmissään viitannut, perusteella ymmärtää syitä, joiden vuoksi sen nimi on merkitty riidanalaisiin luetteloihin. Sen mukaan ei ole mitään viitteitä siitä, että sen nimi merkittiin luetteloihin sillä perusteella, että se toimittaa kaksikäyttötuotteita ja -teknologiaa taikka tuotteita ja teknologiaa, jotka voivat edistää Venäjän sotilaallista ja teknologista kehittämistä tai puolustus- ja turvallisuusalan kehittämistä.

39 Kantaja täsmentää myös, että käsiteltävä asia eroaa asioista, jotka ovat johtaneet neuvoston mainitsemaan oikeuskäytäntöön.

40 Neuvosto, jota komissio tukee, kiistää nämä väitteet.

41 SEUT 296 artiklan toisen kohdan mukaan säädökset perustellaan. Lisäksi Euroopan unionin perusoikeuskirjan (jäljempänä perusoikeuskirja) 41 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaan oikeus hyvää hallintoa koskevaan oikeuteen sisältyy muun muassa hallintoelinten velvollisuus perustella päätöksensä.

42 On muistutettava, että asianomaiselle vastaisen toimen perusteluvelvollisuuden, joka on välitön seuraus puolustautumisoikeuksien kunnioittamisen periaatteesta, tarkoituksena on yhtäältä antaa asianomaiselle riittävät tiedot sen arvioimiseksi, onko toimi asianmukainen vai onko siinä mahdollisesti sellainen virhe, jonka perusteella sen pätevyys voidaan riitauttaa unionin tuomioistuimissa, ja toisaalta antaa unionin tuomioistuimille mahdollisuus valvoa toimen laillisuutta (ks. tuomio 27.7.2022, RT France v. neuvosto, T-125/22, EU:T:2022:483, 102 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

43 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan SEUT 296 artiklassa ja perusoikeuskirjan 41 artiklan 2 kohdan c alakohdassa edellytettyjen perustelujen on oltava riidanalaisen toimen luonteen ja sen asiayhteyden mukaisia, jossa se on toteutettu. Perusteluista on selkeästi ja yksiselitteisesti ilmettävä toimen toteuttaneen toimielimen päättely siten, että sille, jota toimi koskee, selviävät sen syyt ja että toimivaltainen tuomioistuin voi tutkia toimen laillisuuden. Perusteluvelvollisuutta on arvioitava asiaan liittyvien olosuhteiden perusteella (ks. tuomio 13.9.2018, DenizBank v. neuvosto, T-798/14, EU:T:2018:546, 70 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

44 Perusteluissa ei tarvitse esittää kaikkia asiaan liittyviä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja koskevia yksityiskohtia, koska tutkittaessa, ovatko perustelut riittäviä, on otettava huomioon niiden sanamuodon lisäksi myös asiayhteys ja kaikki asiaa koskevat oikeussäännöt. Näin ollen yhtäältä asianomaiselle vastainen toimi on riittävästi perusteltu silloin, kun se on toteutettu asianomaisen tuntemassa asiayhteydessä, jonka perusteella asianomainen voi ymmärtää häntä koskevan toimen merkityksen. Toisaalta toimen perustelujen täsmällisyyden on oltava oikeassa suhteessa niihin aineellisiin mahdollisuuksiin ja teknisiin tai määräaikoja koskeviin edellytyksiin, joiden rajoissa se on tehtävä (ks. tuomio 27.7.2022, RT France v. neuvosto, T-125/22, EU:T:2022:483, 103 ja 104 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja tuomio 20.9.2023, Mordashov v. neuvosto, T-248/22, ei julkaistu, EU:T:2023:573, 46 ja 47 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

45 On todettava, että käsiteltävässä asiassa riidanalaisten toimien merkitykselliset säännökset ovat kantajaa erikseen koskevia rajoittavia toimenpiteitä (ks. vastaavasti tuomio 13.9.2018, Almaz-Antey v. neuvosto, T-515/15, ei julkaistu, EU:T:2018:545, 86 kohta).

46 Oikeuskäytännössä täsmennetään kuitenkin, että rajoittavan toimenpiteen määräävän neuvoston toimen perusteluissa ei tule mainita vain tämän toimenpiteen oikeudellista perustaa, vaan myös erityiset ja konkreettiset syyt, joiden perusteella neuvosto katsoo harkintavaltaansa käyttäessään, että asianomaiseen on kohdistettava tällainen toimenpide (ks. tuomio 3.7.2014, National Iranian Tanker Company v. neuvosto, T-565/12, EU:T:2014:608, 38 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen; ks. vastaavasti myös tuomio 25.1.2017, Almaz-Antey Air and Space Defence v. neuvosto, T-255/15, ei julkaistu, EU:T:2017:25, 55 kohta).

47 Ensinnäkin on muistutettava, että kaikki kyseessä olevat rajoittavat toimenpiteet sijoittuvat kantajan tuntemaan asiayhteyteen, jossa on kyse on päätöksen 2014/512 merkityksellisten säännösten antamista edeltäneistä kansainvälisistä jännitteistä, jotka selostetaan edellä 9–16 kohdassa. Riidanalaisen päätöksen johdanto-osan 1–8 perustelukappaleesta ilmenee, että näiden toimien tavoitteeksi ilmoitetaan niiden kustannusten lisääminen, joita Venäjän federaatiolle aiheutuu Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä heikentävistä toimista, sekä konfliktin rauhanomaisen ratkaisun edistäminen. Päätöksessä 2014/512 osoitetaan siis kokonaistilanne, joka johti sen antamiseen, ja ne yleiset tavoitteet, joka sillä halutaan saavuttaa (ks. vastaavasti tuomio 28.03.2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, 123 kohta).

48 Toiseksi on todettava, että muutetun päätöksen 2014/512 3 artiklan 1 ja 2 kohdassa ja 3 a artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään näissä säännöksissä vahvistetuin edellytyksin kaksikäyttötuotteiden ja -teknologian myyntiä, toimitusta, siirtoa tai vientiä koskevasta kiellosta ja kiellosta antaa teknistä apua, välityspalveluja tai muita palveluja sekä kiellosta antaa tarkoitettuihin tuotteisiin ja teknologiaan liittyvää rahoitusta tai rahoitusapua kaikille Venäjällä oleville henkilöille, yhteisöille tai elimille. Lisäksi mainitun päätöksen 3 artiklan 7 kohdan ja 3 a artiklan 7 kohdan nojalla lupaa, joka poikkeaisi mainituista kielloista, ei myönnetä, jos loppukäyttäjä voi olla sotilaallinen loppukäyttäjä tai liitteessä IV lueteltu luonnollinen henkilö, oikeushenkilö, yhteisö tai elin tai jos kyseiset tuotteet voisivat olla tarkoitettu sotilaalliseen loppukäyttöön.

49 Tältä osin päätöksen 2022/327, jolla on muutettu päätöksen 2014/512 3 ja 3 a artiklaa, johdanto-osan 12 perustelukappaleesta ilmenee, että kun otetaan huomioon, että Ukrainan tilanne on vakava, neuvosto katsoi aiheelliseksi toteuttaa uusia rajoittavia toimenpiteitä Venäjän federaation epävakauttavien toimien johdosta. Tässä yhteydessä neuvosto katsoi, että kaksikäyttötuotteiden sekä tiettyjen tuotteiden ja teknologian, jotka voisivat edistää Venäjän puolustus- ja turvallisuusalan teknologista kehittämistä, viennille, toimitukselle tai siirrolle olisi asetettava lisärajoituksia.

50 Lisäksi päätöksen 2014/512 muuttamisesta 15.3.2022 annetun neuvoston päätöksen (YUTP) 2022/430 (EUVL 2022, L 87 I, s. 56) johdanto-osan viidennestä perustelukappaleesta ilmenee, että Ukrainan tilanteen pahenemisen vuoksi neuvosto katsoi tarpeelliseksi tiukentaa kaksikäyttötuotteiden ja muutetun päätöksen 2014/512 3 a artiklassa mainittujen tuotteiden vientirajoituksia.

51 Kuten edellä 18 kohdassa muistutetaan, päätöksen 2023/434 johdanto-osan kymmenennestä perustelukappaleesta ja asetuksen 2023/427 johdanto-osan neljännestä perustelukappaleesta ilmenee lisäksi, että riidanalaisiin luetteloihin on lisätty 96 mainintaa, kantajan nimi mukaan lukien, yhteisöinä, jotka tukevat suoraan Venäjän federaation sotateollista kompleksia sen Ukrainaa vastaan käymässä hyökkäyssodassa.

52 Vuoden 2023 heinäkuun ja vuoden 2024 tammikuun toimien (jäljempänä yhdessä pysyttämistoimet) osalta tätä toteamusta tukee päätöksen 2014/512 liitteen IV ja asetuksen N:o 833/2014, sellaisena kuin ne ovat muutettuina päätöksellä 2023/1217 ja asetuksella 2023/1214, sen johdantokappaleen sanamuoto, johon viitataan edellä 22 kohdassa.

53 On katsottava, että ne erityiset ja konkreettiset syyt, joiden perusteella neuvosto on katsonut harkintavaltaansa käyttäessään, että kyseiset toimenpiteet on kohdistettava kantajaan, edellä 46 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitetulla tavalla, ovat käsiteltävässä asiassa asianomaisissa riidanalaisten toimien säännöksissä ja johdanto-osien perustelukappaleissa vahvistettuja kriteereitä.

54 Näin ollen kantajan nimi sisällytettiin riidanalaisiin luetteloihin sillä perusteella, että se täytti asianomaisissa säännöksissä ja riidanalaisten toimien johdanto-osien perustelukappaleissa säädetyt erityiset ja konkreettiset edellytykset eli sen, että sen katsottiin olevan Venäjän sotateollista kompleksia suoraan tukeva yhteisö.

55 Tältä osin on täsmennettävä, että samojen seikkojen käyttäminen perusteluna annettaessa useita henkilöitä koskevia rajoittavia toimenpiteitä ei poissulje sitä, että kyseiset seikat voivat riittää erityiseksi perusteluksi kunkin asianomaisen henkilön kohdalla (ks. tuomio 13.9.2018, Vnesheconombank v. neuvosto, T-737/14, ei julkaistu, EU:T:2018:543, 76 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

56 Kuten edellä 18 ja 51 kohdassa muistutetaan, päätöksen 2023/434 johdanto-osan kymmenennestä perustelukappaleesta ja asetuksen 2023/427 johdanto-osan neljännestä perustelukappaleesta ilmenee, että riidanalaisiin luetteloihin on lisätty 96 mainintaa. Kyseisessä johdanto-osan kymmenennessä perustelukappaleessa täsmennetään, että niihin on lisätty luettelot ”Venäjän sotateollista kompleksia Venäjän Ukrainaa vastaan käymässä hyökkäyssodassa suoraan tukevista yhteisöistä, joiden osalta asetetaan tiukemmat vientirajoitukset sellaisille kaksikäyttötuotteille ja -teknologialle sekä sellaisille tuotteille ja teknologialle, jotka voisivat edistää Venäjän puolustus- ja turvallisuusalan teknologista kehittämistä”. Näistä rajoituksista säädetään kyseisen päätöksen 3 artiklan 7 kohdassa ja 3 a artiklan 7 kohdassa.

57 Kun otetaan huomioon poliittinen tilanne kyseessä olevien rajoittavien toimenpiteiden toteuttamisen ajankohtana ja se, että on tärkeää estää yhteisöjä, jotka tukevat suoraan Venäjän federaation sotateollista kompleksia sen Ukrainaa vastaan käymässä hyökkäyssodassa, ostamasta kaksikäyttötuotteita tai muutetun päätöksen 2014/512 3 a artiklassa mainittuja tuotteita, ja kun otetaan huomioon näiden toimenpiteiden tavoite, joka on Ukrainan alueellisen koskemattomuuden, suvereniteetin ja itsenäisyyden heikentäminen ja konfliktin rauhanomaisen ratkaisun edistäminen, neuvoston päätös toteuttaa tällaisia toimenpiteitä televiestintäalan yhteisöjä vastaan voidaan helposti ymmärtää mainittujen toimenpiteiden valossa (ks. vastaavasti ja analogisesti tuomio 13.9.2018, Almaz-Antey v. neuvosto, T-515/15, ei julkaistu, EU:T:2018:545, 96 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

58 Tästä seuraa, että muutetun päätöksen 2014/512 3 artiklan 7 kohdassa ja 3 a artiklan 7 kohdassa säädettyjen lisärajoitusten vahvistamisen yhteydessä kantaja pystyi ymmärtämään, että sen nimi oli merkitty riidanalaisiin luetteloihin sen vuoksi, että sen katsottiin olevan Venäjän sotateollista kompleksia suoraan tukeva yhteisö sen Ukrainaa vastaan käymässä hyökkäyssodassa, kun otetaan huomioon se seikka, että se oli yksi tärkeimmistä matkapuhelin- ja televiestintäoperaattoreista Venäjällä, ja kun otetaan huomioon poliittinen tilanne riidanalaisten toimien antamisen ajankohtana.

59 Tältä osin, kuten neuvosto väittää kirjelmissään, kantajalle on asetettu rajoituksia, jotka koskevat kaksikäyttötuotteita sekä tiettyjä tuotteita ja teknologiaa, jotka voivat edistää Venäjän puolustus- ja turvallisuusalan teknologista kehittämistä, jotta voidaan välttää se, että kantaja voisi hankkia näitä tuotteita, ja niitä käyttämällä edesauttaa Venäjän federaation Ukrainaan kohdistamaa hyökkäystä joko tarjoamalla televiestintäpalveluja Venäjän armeijalle tai tarjoamalla televiestintäpalveluja Venäjän federaation miehittämillä Ukrainan alueilla sijaitseville siviiliasiakkaille.

60 Samalla tavoin syy näiden toimenpiteiden jatkamiseen pysyttämistoimilla voitiin helposti ymmärtää näiden toimien johdanto-osan toisen ja kolmannen perustelukappaleen sekä liitteen IV johdantokappaleen perusteella, joissa toistetaan Venäjän federaation Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan tuomitseminen. Koska laittomat toimet jatkuivat, määrätyt toimenpiteet oli pidettävä voimassa ja oli toteutettava lisätoimenpiteitä.

61 Edellä esitetyn perusteella on todettava, ettei neuvosto ole laiminlyönyt perusteluvelvollisuuttaan, ja toinen kanneperuste on näin ollen hylättävä.

2. Ensimmäinen kanneperuste, jonka mukaan puolustautumisoikeuksia ja oikeutta tehokkaaseen tuomioistuimen tarjoamaan oikeussuojaan on loukattu

a) Tutkittavaksi ottaminen

62 Neuvosto ei ole esittänyt nimenomaista oikeudenkäyntiväitettä, mutta se väittää, että ensimmäinen kanneperuste on heikosti jäsennelty ja että sen voidaan katsoa olevan ristiriidassa työjärjestyksen 76 artiklan d alakohdan vaatimusten kanssa.

63 Aluksi on todettava, että työjärjestyksen 76 artiklan d alakohdan mukaan kanteessa on mainittava oikeudenkäynnin kohde, oikeudelliset perusteet ja esitetyt väitteet sekä yhteenveto kyseisistä oikeudellisista perusteista ja että mainintojen on oltava riittävän selviä ja täsmällisiä, jotta vastaaja voi valmistella puolustuksensa ja jotta unionin yleinen tuomioistuin voi harjoittaa valvontaansa tarvittaessa ilman muita tukevia tietoja (tuomio 7.3.2017, United Parcel Service v. komissio, T-194/13, EU:T:2017:144, 191 kohta).

64 On myös muistutettava, että jotta kanne otetaan tutkittavaksi unionin yleisessä tuomioistuimessa, edellytetään muun muassa, että ne olennaiset tosiseikat ja oikeudelliset seikat, joihin kanne perustuu, käyvät ilmi ainakin pääpiirteittäin itse kannekirjelmän tekstistä, kunhan ne on esitetty johdonmukaisesti ja ymmärrettävästi (tuomio 7.3.2017, United Parcel Service v. komissio, T-194/13, EU:T:2017:144, 192 kohta).

65 On todettava, että tosiseikat ja oikeudelliset seikat, joihin kantaja perustaa väitteensä, ovat kannekirjelmän lukemisen perusteella ymmärrettäviä. Kannekirjelmässä nimittäin esitetään oikeudelliset seikat, joihin kantaja vetoaa, sekä – tosin lyhyesti mutta riittävällä tavalla – tosiseikat, joihin se tukeutuu, muun muassa sitä seikkaa koskevat tosiseikat, ettei kantajalle ole missään vaiheessa ilmoitettu eikä sitä ole kuultu sen nimen merkitsemisestä riidanalaisiin luetteloihin. Neuvosto on myös voinut kirjelmissään vastata näihin väitteisiin. Unionin yleinen tuomioistuin on myös voinut yksilöidä kantajan väitteet. Tästä seuraa, että ensimmäinen valitusperuste on otettava tutkittavaksi.

b) Asiakysymys

66 Kantaja väittää, että neuvosto on rikkonut ilmoittamisvelvollisuutta ja kantajan oikeutta tulla kuulluksi. Se toteaa, ettei sille ole ilmoitettu sen nimen merkitsemisestä riidanalaisiin luetteloihin ja ettei neuvosto ole julkaissut ilmoitusta Euroopan unionin virallisessa lehdessä eikä antanut riidanalaisia toimia erikseen tiedoksi.

67 Kantaja väittää erityisesti, ettei neuvosto antanut sille mahdollisuutta esittää huomautuksia ja että se menetteli lainvastaisella tavalla, koska kantajan nimen riidanalaisiin luetteloihin merkitsemisen tueksi esitetyt todisteet toimitettiin vasta vastinekirjelmässä.

68 Kantaja lisää kanteensa tarkistamista koskevissa kirjelmissä, ettei neuvoston myöskään pysyttämistoimia antaessaan tarjonnut sille mahdollisuutta esittää huomautuksiaan siihen kohdistuvien rajoittavien toimenpiteiden uusimisesta ja että todisteet on jätettävä tutkimatta riidanalaisten toimien perusteltavuuden määrittämiseksi. Toissijaisesti kantaja toteaa ensimmäisessä kanteen tarkistamista koskevassa kirjelmässä, että mikäli unionin yleinen tuomioistuin katsoo, ettei neuvostolla ollut velvollisuutta ilmoittaa sille ennen vuoden 2023 heinäkuun toimen antamista aikomustaan pysyttää kantajan nimi riidanalaisissa luetteloissa ja toimittaa sille seikat, joihin kyseinen toimi perustuu, kantaja esittää SEUT 277 artiklan nojalla päätöstä 2014/512 ja asetusta N:o 833/2014 koskevan lainvastaisuusväitteen.

69 Neuvosto, jota komissio tukee, kiistää nämä väitteet.

70 On muistutettava, että perusoikeuskirjan 41 artiklan 2 kohdan a alakohdassa vahvistettu oikeus tulla kuulluksi kaikissa menettelyissä on osa puolustautumisoikeuksien kunnioittamisen periaatetta ja sillä taataan jokaiselle henkilölle tilaisuus esittää hallintomenettelyn aikana hyödyllisellä ja tehokkaalla tavalla kantansa ennen sellaisen päätöksen tekemistä, joka saattaa vaikuttaa hänen intresseihinsä epäedullisesti (ks. vastaavasti tuomio 27.7.2022, RT France v. neuvosto, T-125/22, EU:T:2022:483, 75 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

71 Menettelyssä, jossa on kyse päätöksestä merkitä henkilön nimi rajoittavia toimenpiteitä koskevan toimen liitteessä olevaan luetteloon, puolustautumisoikeuksien kunnioittaminen edellyttää, että unionin toimivaltainen viranomainen ilmaisee kyseessä olevalle henkilölle sitä vastaan huomioon otetut perusteet ja seikat, joihin kyseinen viranomainen aikoo perustaa päätöksensä. Kyseisen ilmaisemisen yhteydessä unionin toimivaltaisen viranomaisen on annettava henkilölle mahdollisuus ilmaista tehokkaasti näkemyksensä häntä vastaan esitetyistä perusteista (ks. vastaavasti tuomio 18.7.2013, komissio ym. v. Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518, 111 ja 112 kohta).

72 Perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohdassa sallitaan kuitenkin rajoituksia perusoikeuskirjassa vahvistettujen oikeuksien käyttöön, kunhan rajoitukset toteutetaan kyseisen perusoikeuden keskeistä sisältöä kunnioittaen ja ne ovat suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tarpeellisia ja vastaavat tosiasiallisesti unionin tunnustamia yleisen edun mukaisia tavoitteita. Tältä osin unionin tuomioistuin on useaan otteeseen todennut, että puolustautumisoikeuksia voidaan rajoittaa tai niistä voidaan poiketa muun muassa yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan yhteydessä toteutettujen rajoittavien toimenpiteiden alalla (ks. tuomio 27.7.2022, RT France v. neuvosto, T-125/22, EU:T:2022:483, 77 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

73 Samaten sitä, onko puolustautumisoikeuksia loukattu, on arvioitava kunkin yksittäistapauksen erityisten olosuhteiden perusteella, muun muassa tarkastelemalla kyseessä olevan toimen luonnetta, sen toteuttamisen asiayhteyttä ja asiaa koskevia oikeussääntöjä (ks. tuomio 18.7.2013, komissio ym. v. Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518, 102 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

74 Lisäksi on muistutettava, että unionin tuomioistuimet tekevät eron yhtäältä sen välillä, että henkilön nimi merkitään ensimmäisen kerran kyseessä oleviin luetteloihin, ja toisaalta sen välillä, että henkilön nimen merkitseminen kyseisiin luetteloihin pysytetään (ks. vastaavasti tuomio 30.4.2015, Al-Chihabi v. neuvosto, T-593/11, EU:T:2015:249, 40 kohta).

75 Käsiteltävää kanneperustetta on tarkasteltava näiden oikeuskäytännön periaatteiden valossa.

1) Alkuperäiset toimet

76 Kantajan väitteestä, jonka mukaan neuvoston olisi pitänyt ilmoittaa sille riidanalaisista toimista erikseen, koska kyseisissä toimissa säädetään sitä koskevista rajoittavista toimenpiteistä, on huomautettava ensinnäkin, että se, ettei riidanalaisia toimia ole annettu erikseen tiedoksi, ei yksinään oikeuta kyseessä olevien tointen kumoamista, vaikka sillä onkin vaikutusta siihen hetkeen, josta kanteen nostamisen määräaika alkaa kulua. Kantaja ei vetoa tässä yhteydessä mihinkään väitteeseen, jolla pyrittäisiin osoittamaan, että käsiteltävässä asiassa siitä, ettei näitä toimia annettu erikseen tiedoksi, olisi ollut seurauksena sen oikeuksien loukkaaminen, joka oikeuttaisi kyseisten toimien kumoamisen sitä koskevilta osin (ks. vastaavasti tuomio 27.7.2022, RT France v. neuvosto, T-125/22, EU:T:2022:483, 82 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

77 Toiseksi on muistutettava, että oikeudesta tulla kuulluksi on todettava, että oikeuskäytännössä on katsottu, että kun on kyse alkuperäisestä päätöksestä, jolla henkilön tai yhteisön nimi merkitään luetteloon, johon merkittyjen varat jäädytetään, neuvoston velvollisuutena ei ole ilmoittaa ennakolta asianomaiselle henkilölle tai yhteisölle syitä, joiden perusteella se aikoo merkitä kyseisen henkilön tai yhteisön nimen tällaiseen luetteloon. Jotta tällaisen toimenpiteen tehokkuutta ei vaarannettaisi, sillä on nimittäin sen luonteen vuoksi oltava yllättävä vaikutus ja sitä on sovellettava välittömästi alkavin vaikutuksin. Asianomaisella henkilöllä tai yhteisöllä on myös neuvostolle esitetystä pyynnöstään oikeus esittää kantansa näistä seikoista sen jälkeen, kun toimi on toteutettu (ks. tuomio 27.7.2022, RT France v. neuvosto, T-125/22, EU:T:2022:483, 80 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

78 Se, että perusoikeudesta tulla kuulluksi poiketaan tällä tavalla rajoittavien toimenpiteiden toteuttamista edeltävässä menettelyssä, on oikeutettavissa tarpeella varmistaa varojen jäädyttämistoimenpiteiden tehokkuus ja loppujen lopuksi pakottavilla näkökohdilla, jotka liittyvät turvallisuuteen tai unionin ja sen jäsenvaltioiden kansainvälisten suhteiden hoitamiseen (ks. tuomio 27.7.2022, RT France v. neuvosto, T-125/22, EU:T:2022:483, 81 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

79 Lisäksi on muistutettava, että asianomaisille ei myönnetä rajoittavista toimenpiteistä annettujen toimien merkityksellisissä säännöksissä tai puolustautumisoikeuksien kunnioittamista koskevan yleisen periaatteen nojalla oikeutta viralliseen kuulemiseen, vaan mahdollisuus esittää huomautukset kirjallisesti on riittävä (ks. vastaavasti ja analogisesti tuomio 12.2.2020, Amisi Kumba v. neuvosto, T-163/18, EU:T:2020:57, 75 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

80 Kuten neuvosto on kirjelmissään ja istunnossa väittänyt, käsiteltävässä asiassa on todettava, että alkuperäisillä toimilla oli oltava yllättävä vaikutus niiden tehokkuuden takaamiseksi ja sen välttämiseksi, että kantaja voisi muun muassa saada vientilupia muutetun päätöksen 2014/512 3 ja 3 a artiklassa tarkoitetuille tuotteille ja teknologialle tai tehdä sopimuksia, joihin sovelletaan jotakin mainitun päätöksen 3 b artiklan 1 kohdassa säädetyistä poikkeuksista. Näin ollen neuvostolla ei ollut velvollisuutta kuulla kantajaa ennen sen alkuperäistä luetteloon merkitsemistä edellä 79 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitetulla tavalla, joten kantajan oikeutta tulla kuulluksi ei ole loukattu tältä osin.

81 Siltä osin kuin kolmanneksi on kyse siitä, ettei neuvosto ollut ilmoittanut ennen kyseessä olevien rajoittavien toimenpiteiden toteuttamista syitä, joiden vuoksi kantajaan kohdistettiin rajoittavia toimenpiteitä, edellä 77 kohdassa mainitusta oikeuskäytännöstä ilmenee, että kantajan pyynnöstä, siltä osin kuin kantajalle alkuperäisten toimien merkityksellisten säännösten nojalla asetetut rajoitukset ovat sen osalta sitä erikseen koskevia rajoittavia toimenpiteitä, neuvostolla oli velvollisuus ilmoittaa näiden toimenpiteiden soveltamista kantajaan koskevat perustelut välittömästi mainittujen toimien antamisen jälkeen.

82 Tältä osin on muistutettava, että perusoikeuskirjan 47 artiklassa vahvistettu oikeus tehokkaaseen oikeussuojaan edellyttää, että asianomaisen on voitava saada tieto häntä koskevan päätöksen perusteluista joko suoraan päätöksestä itsestään tai ilmoituksella asianomaisen pyynnöstä – millä ei puututa toimivaltaisen tuomioistuimen oikeuteen vaatia kyseessä olevaa viranomaista ilmoittamaan ne –, jotta hän voi puolustaa oikeuksiaan parhain mahdollisin edellytyksin ja päättää kaikista asiaan vaikuttavista seikoista tietoisena, onko asian saattaminen toimivaltaisen tuomioistuimen käsiteltäväksi tarkoituksenmukaista, ja jotta viimeksi mainittu kykenee täysimääräisesti harjoittamaan kyseessä olevaan päätökseen kohdistuvaa laillisuusvalvontaa (ks. tuomio 18.7.2013, komissio ym. v. Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518, 100 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

83 Käsiteltävässä asiassa asiakirja-aineistosta ilmenee, että neuvosto vastasi kantajan 1.3. ja 17.3.2023 päivättyjen kirjeiden jälkeen 31.3.2023 päivätyllä kirjeellä, että kaikki tiedot, jotka oikeuttivat kantajan nimen merkitsemisen riidanalaisiin luetteloihin, sisältyivät päätöksen 2023/434 johdanto-osan kymmenenteen perustelukappaleeseen ja muutetun päätöksen 2014/512 3 ja 3 b artiklaan sekä muutetun asetuksen N:o 833/2014 johdanto-osan neljänteen perustelukappaleeseen sekä 2, 2 a ja 2 b artiklaan.

84 Näin ollen on todettava, että syy, jonka vuoksi neuvosto kohdisti kantajaan rajoittavia toimenpiteitä ja joka sisältyy alkuperäisten toimien merkityksellisiin säännöksiin, on lähinnä se, että kantaja on Venäjän sotateollista kompleksia suoraan tukeva yhteisö.

85 Kuten edellä 58 kohdasta ilmenee, kantaja on näin ollen kyennyt ymmärtämään syyt, joiden vuoksi sen nimi oli merkitty riidanalaisiin luetteloihin, minkä ansiosta se pystyi puolustamaan oikeuksiaan parhaissa mahdollisissa olosuhteissa ja päättämään asiasta täysin tietoisena, oliko asian saattaminen toimivaltaisen tuomioistuimen käsiteltäväksi hyödyllistä edellä 82 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitetulla tavalla.

2) Pysyttämistoimet

86 Kun on kyse päätöksestä, jolla rajoittavat toimenpiteet pidetään voimassa sellaisen henkilön osalta, jota kyseiset toimenpiteet jo koskevat, neuvoston on ilmoitettava kyseiselle henkilölle seikat, jotka sillä on käytettävissään päätöksensä perustelemiseksi, ja sen on annettava tälle

henkilölle mahdollisuus ilmaista tehokkaasti näkemyksensä sitä vastaan esitetyistä perusteista ennen kyseisen päätöksen antamista. Molempia menettelyllisiä velvoitteita on noudatettava ennen mainitun päätöksen tekemistä (ks. vastaavasti tuomio 21.12.2011, Ranska v. People's Mojahedin Organization of Iran, C-27/09 P, EU:C:2011:853, 62 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja tuomio 18.7.2013, komissio ym. v. Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518, 111–113 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

87 On kuitenkin todettava, että oikeus tulla kuulluksi ennen sellaisten toimien toteuttamista, joilla jatketaan rajoittavien toimenpiteiden kohdistamista henkilöihin, jotka ovat jo olleet tällaisten toimenpiteiden kohteena, on olemassa, kun neuvosto esittää uusia seikkoja tällaisia henkilöitä vastaan, muttei silloin, kun näiden toimenpiteiden pysyttäminen perustuu samoihin syihin kuin ne, joilla kyseessä olevien rajoittavien toimenpiteiden määräämisestä annettu alkuperäinen toimi on perusteltu (tuomio 28.7.2016, Tomana ym. v. neuvosto ja komissio, C-330/15 P, ei julkaistu, EU:C:2016:601, 67 kohta ja tuomio 7.6.2023, Shakutin v. neuvosto, T-141/21, ei julkaistu, EU:T:2023:303, 74 kohta).

88 Näin ollen vaikka pysyttämistoimissa päätetty kantajan nimen pysyttäminen riidanalaisissa luetteloissa perustuu, kuten käsiteltävässä asiassa, samoihin syihin kuin ne, joilla kyseessä olevien rajoittavien toimenpiteiden määräämisestä annettu alkuperäinen toimi on perusteltu, neuvoston on kantajaa koskevien rajoittavien toimenpiteiden säännöllisen uudelleentarkastelun yhteydessä ilmoitettava kantajalle ne mahdolliset uudet seikat, joiden perusteella se saattoi ajan tasalle tiedot paitsi kantajan henkilökohtaisesta tilanteesta myös kyseessä olevan kolmannen maan tilanteesta ja pyydettävä sen huomautukset näistä seikoista ennen pysyttämistä koskevan päätöksen tekemistä (ks. tuomio 7.6.2023, Shakutin v. neuvosto, T-141/21, ei julkaistu, EU:T:2023:303, 76 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

89 Käsiteltävässä asiassa pysyttämistoimien perustelut eivät kuitenkaan eroa alkuperäisten toimien perusteluista, joten edellä 86 kohdassa mainitun oikeuskäytännön nojalla neuvostolla ei ollut velvollisuutta kuulla kantajaa ennen niiden antamista.

90 Näin ollen kantajan väite, jonka mukaan neuvosto jätti virheellisesti ilmoittamatta sille pysyttämistoimien perustelut, on hylättävä. Edellä 86 ja 87 kohdassa mainitun oikeuskäytännön mukaan käsiteltävässä asiassa neuvoston tehtävänä ei myöskään ollut ilmoittaa kantajalle aikomuksestaan säilyttää sen nimi riidanalaisissa luetteloissa.

91 Lisäksi on todettava, että yhtäältä neuvosto vastasi 24.7.2023 päivätyllä kirjeellä kantajan 13.6.2023 esittämään pyyntöön poistaa sen nimi riidanalaisista luetteloista. Kyseisessä kirjeessä neuvosto totesi, että syy kantajan nimen sisällyttämiselle kyseisiin luetteloihin eli se, että kantaja tuki suoraan Venäjän sotateollista kompleksia tämän Ukrainaa vastaan käymässä hyökkäyssodassa, oli selvästi mainittu pysyttämistoimien merkityksellisissä säännöksissä ja päätöksen 2023/434 johdanto-osan kymmenennessä perustelukappaleessa. Koska kantajan esittämät väitteet olivat lähinnä yhteenveto käsiteltävässä asiassa kannekirjelmässä esitetyistä väitteistä, neuvosto kehotti kantajaa tutustumaan vastinekirjelmään. Toisaalta neuvosto ilmoitti kantajalle, että se oli päättänyt pysyttää sen nimen riidanalaisissa luetteloissa ja että sillä oli 1.12.2023 saakka mahdollisuus esittää uusia huomautuksia.

92 Vuoden 2024 tammikuun toimen osalta neuvosto vastasi 30.1.2024 päivätyllä kirjeellä kantajan 6.12.2023 päivättyyn kirjeeseen korostaen, että ensimmäisessä kanteen tarkistamista koskevassa kirjelmässä olevissa huomautuksissa esitetyistä syistä kyseisessä 6.12.2023 päivätyssä kirjeessä esitetyt väitteet eivät olleet perusteltuja.

93 Neuvosto muistutti muun muassa yhtäältä, että vaikka sillä ei ollut kantajaa koskevaa erillistä asiakirja-aineistoa, tämä ei merkitse sitä, että kun kantajan nimi merkittiin riidanalaisiin luetteloihin, neuvosto ei ollut tietoinen yleisesti saatavilla olevista tiedoista, jotka koskivat kantajan toimintaa ja sen aikaisempia sopimuksia Venäjän armeijan kanssa, ja toisaalta, että pyydetyt asiakirjat oli jo toimitettu kantajalle käsiteltävässä asiassa esitetyn vastinekirjelmän liitteenä.

94 Lisäksi kantajan väitteestä, jossa se arvostelee neuvostoa siitä, että se toimitti vasta vastineessa sille asiakirjat, jotka tukivat sen nimen pysyttämistä riidanalaisissa luetteloissa, on todettava, että yhtäältä tämä 10.7.2024 tiedoksi annettu asiakirja-aineisto ei muodosta edellä 87 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitettuja uusia seikkoja, koska kantajan nimen pysyttäminen luettelossa perustuu samoille perusteille kuin niille, joilla alkuperäistä merkitsemistä perusteltiin. Toisaalta säilyttämistoimien osalta nämä asiakirjat toimitettiin joka tapauksessa kohtuullisessa ajassa, joka oli riittävä, jotta kantaja saattoi käsiteltävän asian erityisissä olosuhteissa vedota puolustautumisoikeuksiinsa.

95 Ensimmäinen kanneperuste on siis hylättävä kokonaisuudessaan.

96 Lisäksi siltä osin kuin on kyse kantajan toissijaisesti esittämästä lainvastaisuusväitteestä, joka koskee päätöstä 2014/512 ja asetusta N:o 833/2014, kantaja vetoaa näiden toimien lainvastaisuuteen, jos niitä tulkitaan siten, että neuvosto saattoi päättää jatkaa henkilön tai yhteisön nimen sisällyttämistä riidanalaisiin luetteloihin ilmoittamatta etukäteen tällaisen päätöksen perusteluja tai aikomustaan tehdä niin. Kuten neuvosto myöntää, perusoikeuskirjan 41 artiklan 2 kohdan a alakohdasta seuraa tältä osin, että oikeutta tulla kuulluksi on kunnioitettava kaikissa menettelyissä, jotka voivat johtaa asianomaiselle vastaiseen toimeen, vaikka sovellettavassa lainsäädännössä ei nimenomaisesti säädettäisi tällaisesta muodollisuudesta (ks. tuomio 12.5.2022, Boshab v. neuvosto, C-242/21 P, ei julkaistu, EU:C:2022:375, 62 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Kuten edellä 87 ja 90 kohdasta ilmenee, oikeutta tulla kuulluksi ennen sellaisten toimien antamista, joilla pysytetään rajoittavien toimenpiteiden kohteena jo oleviin henkilöihin kohdistuvia rajoittavia toimenpiteitä, ei kuitenkaan tarvitse noudattaa silloin, kun pysyttäminen perustuu samoihin syihin kuin ne, jotka oikeuttivat kyseisten rajoittavien toimenpiteiden toteuttamista koskevan alkuperäisen toimen antamisen.

97 Tästä seuraa, että kantajan oikeutta tulla kuulluksi oli kunnioitettava, vaikka riidanalaisissa toimissa ei nimenomaisesti anneta tällaista oikeutta, joten tämä lainvastaisuusväite on hylättävä.

3. Kolmas kanneperuste, joka koskee arviointivirhettä

98 Kantaja väittää, ettei neuvosto ole osoittanut, että sen nimen sisällyttäminen riidanalaisiin luetteloihin perustui riittävään tosiseikastoon.

99 Ensinnäkin päätöksen 2023/434 johdanto-osan kymmenennestä perustelukappaleesta ilmenee, että neuvosto tukeutui olettamaan, jonka mukaan kantaja tukee suoraan Venäjän federaation sotateollista kompleksia sen Ukrainaa vastaan käymässä hyökkäyssodassa. Kantaja toteaa, että neuvoston on kuitenkin näytettävä toteen, että se tukee kyseistä sotateollista kompleksia. Lisäksi neuvosto on silloin, kun sille on esitetty tätä koskeva pyyntö, velvollinen ilmoittamaan kaikki seikat, joille toteutetut toimet perustuvat. Neuvosto ei kuitenkaan kantajan mukaan noudattanut näitä velvollisuuksia.

100 Kantaja nimittäin kiistää olevansa yhteisö, joka tukee suoraan Venäjän federaation sotateollista kompleksia sen Ukrainaa vastaan käymässä sodassa ja väittää, että sen toistuvista pyynnöistä huolimatta neuvosto ei ole esittänyt mitään seikkaa tämän väitteen tueksi.

101 Toiseksi vastauksessaan neuvoston vastineensa liitteessä esittämiin seikkoihin kantaja täsmentää, että koska tietyt lehtiartikkelit ovat peräisin riidanalaisia toimenpiteitä edeltävältä ajalta, neuvosto ei noudattanut velvollisuuttaan toimittaa sen käytettävissä olevat todisteet, jos ne olisivat olleet sen hallussa. Muussa tapauksessa todisteet eivät voi olla jälkikäteen esitettyjä perusteluja.

102 Kolmanneksi vastineeseen liitetyillä todisteilla ei selvennetä riidanalaisiin luetteloihin merkitsemisen kriteereitä kantajan osalta, eikä niitä voida hyväksyä, koska ne on esitetty myöhässä vastineessa ja koska ne eivät ole luotettavia.

103 Neljänneksi kantaja kiistää, että neuvoston esittämät todisteet riittäisivät osoittamaan, että kantaja tukee suoraan Venäjän federaation sotateollista kompleksia.

104 Kantaja kiistää ensinnäkin sen, että verkkovierailupalvelujen tarjoaminen Hersonin, Zaporizzjan, Donetskin, Luhanskin ja Krimin alueilla helpottaisi näiden alueiden liittämistä Venäjän federaatioon. Neuvoston toimittamat lehtiartikkelit eivät sen mukaan osoita, että asia olisi päinvastoin.

105 Toiseksi kantaja kiistää tarjoavansa televiestintäpalveluja Krimillä ja myyvänsä SIM-kortteja. Se kiistää myös neuvoston tämän väitteen tueksi esittämien, lehtiartikkeleista ja internetsivuilta otettujen kuvakaappausten luotettavuuden.

106 Kolmanneksi kantaja kiistää asentaneensa infrastruktuuria Harkovan alueelle. Tältä osin otteet artikkeleista, joihin neuvosto on tukeutunut, eivät ole luotettavia todisteita.

107 Neljänneksi kantaja kiistää neuvoston väitteen, jonka mukaan se on tehnyt sopimuksia Venäjän sotilasviranomaisten kanssa ja siten osoittanut läheisen yhteyden näihin viranomaisiin. Se väittää tältä osin yhtäältä, että neuvoston mainitsema sivusto ei ole virallinen internetsivusto, jossa luetellaan Venäjän valtion tekemät sopimukset, ja toisaalta, että neuvoston toimittamissa asiakirjoissa luetellut sopimukset tehtiin ennen hyökkäystä Ukrainaan ja että niiden tarkoitus ei liity sotilasoperaatioihin.

108 Lisäksi kantaja esittää kanteen tarkistamista koskevan ensimmäisen kirjelmän liitteenä tilintarkastuskertomuksen ja väittää, että kyseisessä tilintarkastuksessa kumottiin neuvoston väite, jonka mukaan sillä on infrastruktuuria Harkovan alueella. Lisäksi se katsoo, että yhtäältä se, että kyseinen kertomus on laadittu unionin yleisessä tuomioistuimessa käytävää oikeudenkäyntiä varten, ei vaikuta sen luotettavuuteen, ja että toisaalta neuvoston siitä tekemä tulkinta on spekulatiivinen. Sitä vastoin kantaja katsoo, että näitä infrastruktuureja koskevat neuvoston väitteet perustuvat vain samasta lähteestä peräisin oleviin todisteisiin, eivätkä ne ole kovin uskottavia.

109 Neuvosto, jota komissio tukee, kiistää nämä väitteet.

110 Oikeuskäytännössä katsotaan vakiintuneesti, että vaikka pitää paikkansa, että neuvostolla on tiettyä harkintavaltaa sen määrittelemiseksi tapauskohtaisesti, täyttyvätkö ne oikeudelliset kriteerit, joihin kyseessä olevat rajoittavat toimenpiteet perustuvat, unionin tuomioistuinten on kuitenkin valvottava, pääsääntöisesti täysimääräisesti, kaikkien unionin toimien laillisuutta (ks.

tuomio 3.7.2014, National Iranian Tanker Company v. neuvosto, T-565/12, EU:T:2014:608, 54 ja 55 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja tuomio 26.10.2022, Ovsyannikov v. neuvosto, T-714/20, ei julkaistu, EU:T:2022:674, 61 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

111 Lisäksi on muistutettava, että perusoikeuskirjan 47 artiklassa taatun tuomioistuinvalvonnan tehokkuus edellyttää nimittäin muun muassa, että unionin tuomioistuimet varmistuvat siitä, että rajoittavien toimenpiteiden käyttöönotosta tai pysyttämisestä tehty päätös, joka koskee kyseistä henkilöä tai yhteisöä erikseen, perustuu riittävän vankkaan tosiseikastoon. Tämä edellyttää niiden tosiseikkojen tarkistamista, joihin viitataan kyseisen päätöksen taustalla olevassa perusteiden tiivistelmässä, jottei tuomioistuinvalvonta rajoittuisi esitettyjen perusteiden abstraktin todennäköisyyden arviointiin vaan kohdistuisi siihen, onko näille perusteille tai ainakin niistä yhdelle, jonka katsotaan sellaisenaan riittävän saman päätöksen tueksi, näyttöä (tuomio 18.7.2013, komissio ym. v. Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518, 119 kohta).

112 Näiden perusteiden perusteltavuuden arviointi on tehtävä siten, ettei näyttöä ja tietoja tutkita irrallisina vaan asiayhteydessään. Neuvosto nimittäin täyttää sille kuuluvan todistustaakan, jos se esittää unionin tuomioistuimille riittävän konkreettisten, täsmällisten ja yhtäpitävien todisteiden kokonaisuuden, jonka perusteella voidaan osoittaa rajoittavien toimenpiteiden kohteena olevan henkilön ja vastustettavan hallinnon tai yleensäkin vastustettavan tilanteen välinen riittävä yhteys (ks. tuomio 15.11.2023, Badica ja Kardiam v. neuvosto, T-619/22, EU:T:2023:716, 124 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

113 Unionin toimivaltaisen viranomaisen asiana on osoittaa, mikäli asia riitautetaan, että kyseessä olevaa henkilöä vastaan esitetyt perusteet ovat perusteltuja; viimeksi mainitun asiana ei ole esittää negatiivista näyttöä siitä, etteivät kyseiset perusteet ole perusteltuja (ks. tuomio 15.6.2017, Kiselev v. neuvosto, T-262/15, EU:T:2017:392, 63 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

114 Unionin yleisen tuomioistuimen tehtävänä oleva aineellisen lainmukaisuuden valvonta on suoritettava paitsi riidanalaisten toimien perusteisiin sisältyvien seikkojen valossa myös niiden seikkojen valossa, jotka, jos asia riitautetaan, neuvosto esittää unionin yleiselle tuomioistuimelle osoittaakseen väitettyjen tosiseikkojen paikkansapitävyyden (ks. vastaavasti tuomio 22.4.2021, neuvosto v. PKK, C-46/19 P, EU:C:2021:316, 64 kohta).

115 Sitä, ovatko kantajan esittämät väitteet perusteltuja, on tarkasteltava nimenomaan näiden oikeuskäytännössä vahvistettujen periaatteiden valossa.

a) Alkuperäiset toimet

116 Alkuperäisten toimien osalta on määritettävä ensinnäkin, voitiinko neuvoston kirjelmiensä liitteissä esittämiä seikkoja käyttää tukemaan kantajan nimen merkitsemistä riidanalaisiin luetteloihin, ja toiseksi, tekikö neuvosto arviointivirheen katsoessaan, että kantaja tuki suoraan Venäjän sotateollista kompleksia.

117 Tältä osin on aluksi täsmennettävä, että neuvosto tukeutuu neljään väitteeseen: se katsoo, että ensinnäkin kantaja tarjoaa verkkovierailupalveluja Donetskin, Luhanskin, Zaporizzjan, Hersonin ja Krimin alueilla, toiseksi se tarjoaa televiestintäpalveluja Krimillä, kolmanneksi sillä on infrastruktuuria Harkovan alueella ja neljänneksi se on tehnyt televiestintäpalvelujen tarjoamista koskevia sopimuksia Venäjän armeijan kanssa.

1) Neuvoston mahdollisuus viitata vastineessa esitettyihin todisteisiin

118 Ensinnäkin neuvoston kantajan nimen riidanalaisiin luetteloihin merkitsemisen tueksi esittämästä perusteesta, jonka mukaan kantaja tukee suoraan Venäjän federaation sotateollista kompleksia, on todettava, että neuvosto vastasi kantajalle tämän pyynnöstä, että kaikki tiedot, jotka oikeuttivat kyseisen merkitsemisen, sisältyivät alkuperäisten toimien merkityksellisiin säännöksiin. Neuvosto on nimittäin vedonnut näihin todisteisiin vasta vastineessaan. Näin ollen on määritettävä, saattoiko neuvosto viitata niihin.

119 Oikeuskäytännöstä ilmenee, että se, ettei neuvosto ilmoittanut seikkoja, joiden perusteella se merkitsi henkilön nimen rajoittavien toimenpiteiden luetteloon, ei ole omiaan loukkaamaan kyseisen henkilön puolustautumisoikeuksia, kun nämä seikat muodostavat tunnetun asiayhteyden eli jos ne ovat julkisesti saatavilla ja niiden voidaan olettaa olevan yleisesti tiedossa (ks. vastaavasti tuomio 7.4.2016, Central Bank of Iran v. neuvosto, C-266/15 P, EU:C:2016:208, 37 kohta ja tuomio 25.3.2015, Central Bank of Iran v. neuvosto, T-563/12, EU:T:2015:187, 85 ja 97 kohta).

120 Käsiteltävässä asiassa voidaan olettaa, että on yleisesti tiedossa, että yksi Venäjän federaation suurimmista televiestintäoperaattoreista, kuten kantaja, osallistuu sodan aikana suoraan kyseisen maan sotateollisen kompleksin tukemiseen, mitä kantaja ei kiistä.

121 Kantaja kiistää kuitenkin sen, että neuvosto olisi vastineensa liitteenä esittänyt useita todisteita tukeakseen väitettään, jonka mukaan kantaja tukee suoraan Venäjän sotateollista kompleksia.

122 Tältä osin on todettava, ettei neuvostolla ollut velvollisuutta antaa kantajalle tiedoksi asiakirjoja, joihin alkuperäinen päätös kantajan nimen sisällyttämisestä riidanalaisiin luetteloihin perustui, koska väitettyjen tosiseikkojen voitiin olettaa olevan yleisesti tiedossa, kuten edellä 120 kohdassa todettiin. Näin ollen neuvostolla ei ollut velvollisuutta esittää tässä yhteydessä asiakirjatietoja tai näyttöä (ks. vastaavasti ja analogisesti tuomio 7.4.2016, Central Bank of Iran v. neuvosto, C-266/15 P, EU:C:2016:208, 38 kohta ja tuomio 25.3.2015, Central Bank of Iran v. neuvosto, T-563/12, EU:T:2015:187, 97 kohta).

123 Vaikka neuvoston on lähtökohtaisesti osoitettava päätöksissään tosiseikkojen paikkansapitävyys sen tueksi, että henkilön nimi merkitään rajoittavien toimenpiteiden luetteloihin, näin ei ole silloin, kun se vetoaa yleisesti tiedossa oleviin tosiseikkoihin, joiden paikkansapitävyyden rajoittavien toimenpiteiden kohteena oleva henkilö voi riitauttaa unionin yleisessä tuomioistuimessa. Tällaisessa tilanteessa menettelyllisen yhdenvertaisuuden periaatteesta seuraa, että neuvostolla on oikeus esittää unionin yleiselle tuomioistuimelle asiakirjoja, jotka yleensä ovat julkisesti saatavilla, osoittaakseen tällaisen yleisesti tiedossa olevan seikan paikkansapitävyyden, mitä ei ole näytetty toteen unionin yleisessä tuomioistuimessa riitautetussa päätöksessä, jolloin unionin yleinen tuomioistuin voi tutkia tämän tosiseikan ja sen paikkansapitävyyden konkreettisten seikkojen perusteella ja lausua kantajan riitauttamisesta (ks. vastaavasti ja analogisesti tuomio 10.11.2011, LG Electronics v. SMHV, C-88/11 P, ei julkaistu, EU:C:2011:727, 27–29 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

124 Kuten neuvosto totesi istunnossa ja kirjelmissään, se ei ollut tietämätön yleisestä asiayhteydestä tai yleisesti saatavilla olevista tiedoista, jotka koskivat yhteisöjä, jotka se päätti merkitä riidanalaisiin luetteloihin, ja erityisesti kantajaa. Käsiteltävässä asiassa on siis niin, että vaikka neuvosto ei ollut

muodostanut todistusaineistoa alkuperäisten toimien antamisen ajankohtana, se saattoi riitatapauksessa viitata yleisesti julkisesti saatavilla oleviin tietoihin tukeakseen väitteitään, jotka koskivat tosiseikkaa, jonka voitiin olettaa olevan yleisesti tiedossa.

2) Tosiseikkojen arviointi

125 Aluksi on tutkittava kantajan väitteet, joilla kiistetään tiettyjen todisteiden luotettavuus, ja toiseksi on tutkittava, onko neuvosto arvioinut tosiseikkoja virheellisesti.

i) Todisteiden luotettavuus

126 Todisteiden uskottavuudesta, jonka kantaja osittain kiistää, on muistutettava, että koska unionin viranomaisilla ei ole tutkintavaltuuksia kolmansissa maissa, niiden arvioinnin on todellisuudessa perustuttava yleisön saatavilla oleviin tietolähteisiin, selvityksiin, lehdistöartikkeleihin, tiedustelupalvelujen kertomuksiin tai muihin samankaltaisiin tietolähteisiin (tuomio 14.3.2018, Kim ym. v. neuvosto ja komissio, T-533/15 ja T-264/16, EU:T:2018:138, 107 kohta ja tuomio 16.12.2020, Prigozhin v. neuvosto, T-723/19, ei julkaistu, EU:T:2020:608, 142 kohta).

127 Tältä osin olisi kohtuutonta ja suhteetonta vaatia neuvostoa suorittamaan itse tutkimuksia useiden tiedotusvälineiden paljastamien tosiseikkojen todenperäisyydestä (tuomio 25.1.2017, Almaz-Antey Air and Space Defence v. neuvosto, T-255/15, ei julkaistu, EU:T:2017:25, 148 kohta ja tuomio 1.6.2022, Prigozhin v. neuvosto, T-723/20, ei julkaistu, EU:T:2022:317, 59 kohta).

128 Lisäksi unionin tuomioistuinten toimintaa sääntelee vapaan todistusharkinnan periaate ja ainoa merkityksellinen arviointiperuste esitettyjen todisteiden harkinnassa on niiden luotettavuus. Näytön todistusvoimaa arvioitaessa on lisäksi tutkittava sen sisältämän tiedon todennäköisyys, ja huomioon on otettava erityisesti asiakirjan alkuperä, sen laatimisolosuhteet ja vastaanottaja sekä pohdittava, vaikuttaako se sisällöltään järkeenkäyvältä ja luotettavalta (ks. tuomio 15.11.2023, OT v. neuvosto, T-193/22, EU:T:2023:716, 114 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

129 Käsiteltävänä olevassa asiassa kantaja kiistää tiettyjen neuvoston esittämien todisteiden luotettavuuden.

130 Erityisesti ensinnäkin televiestintäpalvelujen, muun muassa verkkovierailupalvelujen, tarjoamisesta Krimillä kantaja väittää, että internetsivusto ”Fans de MegaFon” ja internetsivusto ”Help-Desk Megafon”, jotka osoittavat, että se tarjoaa internetpalveluja Krimillä, eivät ole luotettavia, kun otetaan huomioon niiden epävirallinen lähde; toiseksi siltä osin kuin on kyse kantajan infrastruktuurin olemassaolosta Harkovan alueella, kantaja kiistää Centre for Eastern Studiesin, joka on Itä-Eurooppaan erikoistunut ajatuspaja, 25.4.2022 päivätyn artikkelin sekä 24.4.2022 päivätyn Ukrainska Pravda -verkkosanomalehden artikkelin todistusarvon, koska näissä julkaisuissa ei mainita niiden lähteitä ja niiden riippumattomuus on kyseenalainen; kolmanneksi kantaja väittää sen ja Venäjän armeijan välisestä yhteydestä, että otteet internetsivustosta, joka sisältää luetteloita sen ja Venäjän armeijan välillä vuosina 2013–2021 tehdyistä televiestintäpalveluja koskevista sopimuksista, eivät ole peräisin viralliselta internetsivulta.

131 Edellä 126–128 kohdassa mainitun oikeuskäytännön mukaan neuvoston käyttämät todisteet ovat peräisin eri lähteistä ja muodostuvat muun muassa lehtiartikkeleista, ja kaikki nämä todisteet ovat yleisön saatavilla.

132 Siltä osin kuin on kyse internetsivuilta ”Fans de MegaFon” ja ”Help-Desk Megafon” peräisin olevista artikkeleista sekä internetsivun otteesta, joka sisältää luettelon kantajan ja Venäjän armeijan välisistä sopimuksista, kantajan esittämät väitteet, joiden mukaan nämä lähteet eivät ole uskottavia, koska kyse ei ole sen virallisilta internetsivustoilta peräisin olevista sivuista, on hylättävä, koska tällaisten lähteiden luotettavuuden kiistäviä seikkoja ei ole.

133 Samoin Centre for Eastern Studiesin ja Ukrainska Pravdan artikkeleiden osalta kantajan väitteessä, jonka mukaan näissä kahdessa artikkelissa, joista toisessa toistetaan toinen, ei mainita niiden lähteitä ja jonka mukaan niiden riippumattomuus on kyseenalainen, ei ole esitetty konkreettisia seikkoja kantajan pyynnöstä laaditun tilintarkastuskertomuksen lisäksi, joka on kuitenkin laadittu kantajan itsensä toimittamien tietojen perusteella. Täsmällisemmin Centre for Eastern Studies on riippumaton tutkimuslaitos, joka on sijoittautunut yhteen jäsenvaltioon ja sijaitsee Varsovassa (Puola), eikä sen julkaisemien artikkelien uskottavuutta voida kyseenalaistaa mikään perusteella. Näin ollen kantajan esittämillä väitteillä ei voida kyseenalaistaa näiden seikkojen luotettavuutta.

134 Kantaja ei myöskään kiistä sitä, että se tarjoaa verkkovierailupalveluja asiakkailleen Donetskin, Luhanskin, Zaporizzjan, Hersonin ja Krimin alueilla.

135 Edellä esitetyn perusteella ja koska asiakirja-aineistossa ei ole seikkoja, jotka voisivat kyseenalaistaa neuvoston käyttämien lähteiden luotettavuuden, niiden on katsottava olevan luotettavia ja näin ollen tietyssä määrin todistusvoimaisia edellä 128 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitetulla tavalla.

ii) Neuvoston esittämien todisteiden merkityksellisyys ja riittävyys

136 Kantajan väitteestä, jonka mukaan neuvoston esittämillä todisteilla ei voida vahvistaa sen väitteitä, jotka on muistutettu edellä 103–107 kohdassa, on tutkittava, voidaanko näiden seikkojen perusteella osoittaa, että kantaja tukee suoraan Venäjän sotateollista kompleksia.

137 Ensinnäkin Donetskin, Luhanskin, Zaporizzjan ja Hersonin alueilla sekä Krimillä tarjotuista verkkovierailupalveluista kantaja kiistää sen, että näiden palvelujen tarjoaminen olisi todiste sen väitetystä tuesta Venäjän sotateolliselle kompleksille. Se ei kuitenkaan kiistä tarjoavansa näitä palveluja näillä alueilla.

138 Kuten neuvosto korostaa, asiayhteydessä, jossa näitä todisteita on arvioitava, eli Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan yhteydessä verkkovierailupalvelujen tarjoaminen voi helpottaa ja vahvistaa kyseisten alueiden liittämistä Venäjän federaatioon. On nimittäin totta, että erilaisessa asiayhteydessä verkkovierailupalvelujen tarjoaminen ei itsessään aiheuta ongelmia. Näiden palvelujen tarjoaminen asiakkailleen yhteistyössä paikallisen operaattorin kanssa helpottaa kuitenkin niiden toimintaa näillä Venäjän määräysvallassa olevilla Ukrainan alueilla, koska asiakkaat voivat jatkaa venäläisten SIM-korttiensa käyttöä miehitetyillä alueilla ja soittaa puheluita, lähettää tekstiviestejä ja päästä internetiin näillä alueilla oleskelleessaan ilman, että heidän tarvitsee avata paikallisen matkapuhelinoperaattorin tarjoamaa liittymää. Tällä tavoin se helpottaa venäläisten käyttäjien viestintää Venäjän ja Ukrainan miehitettyjen alueiden välillä. Näitä päätelmiä tukee se, että kantaja aloitti kyseisten palvelujen tarjoamisen vasta Ukrainaan kohdistuvan sotilaallisen hyökkäyksen alkamisen jälkeen.

139 Tästä seuraa, että neuvosto saattoi perustellusti katsoa, että kun otetaan huomioon kyseisten alueiden poliittinen ja sotilaallinen kehitys ja meneillään oleva sota, verkkovierailupalvelujen tarjoaminen oli omiaan vaarantamaan entisestään Ukrainan alueellisen koskemattomuuden ja vahvisti näin ollen kantajan tuen Venäjän sotateolliselle kompleksille.

140 Toiseksi kantajan riitauttamasta televiestintäpalvelujen tarjoamisesta Krimillä on todettava, että neuvosto on esittänyt artikkelin ”Fans de MegaFon” -internetsivulta ja ”Help-Desk Megafon” -internetsivuilta. Samoista syistä, jotka on esitetty edellä 138 ja 139 kohdassa, näiden palvelujen tarjoaminen myötävaikuttaa sitäkin suuremmalla syyllä Venäjän sotateollisen kompleksin tukemiseen. Vaikka olisi katsottava, ettei kantaja tarjonnut tällaisia palveluja Krimillä, on joka tapauksessa kiistatonta, että se tarjosi siellä verkkovierailupalveluja.

141 Kolmanneksi on todettava, että Centre for Eastern Studiesin ja Ukrainska Pravda -sanomalehden julkaisemissa artikkeleissa, jotka neuvosto on esittänyt, viitataan kantajan infrastruktuuriin Harkovan alueella.

142 Neljänneksi kantaja väittää Venäjän armeijan ja kantajan välillä vuosina 2013–2021 tehdyistä sopimuksista yhtäältä, että nämä sopimukset tehtiin ennen hyökkäystä Ukrainaan, ja toisaalta, että kyseessä olevia palveluja ei voida käyttää sotilasoperaatioissa.

143 Tältä osin neuvosto esittää ClearSpending-internetsivulta otteita, josta ilmenevät mainitut sopimukset ja kunkin sopimuksen kesto. Yhtäältä on kuitenkin niin, että vaikka neuvoston esittämät todisteet osoittavat, että kantaja ja Venäjän armeija tekivät sopimuksia vuosina 2013–2021, nämä sopimukset osoittavat, että kantajan ja kyseisen armeijan välillä oli pitkäkestoinen yhteys. Toisaalta on todettava, että vaikka kyseisten sopimusten mahdollisesta jatkumisesta ei ole todisteita, kantajan ja Venäjän armeijan välinen lähes vuosikymmenen sopimussuhde tukee väitettä, jonka mukaan Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen jälkeen kantaja on yhteisö, joka tukee suoraan Venäjän federaation sotateollista kompleksia.

144 Kaiken edellä esitetyn perusteella on todettava, että neuvoston esittämät seikat muodostavat riittävän konkreettisten, täsmällisten ja yhtäpitävien todisteiden kokonaisuuden, joka vahvistaa sen, että kantaja tukee suoraan Venäjän sotateollista kompleksia. Neuvosto ei ole siten tehnyt arviointivirhettä.

b) Pysyttämistoimet

145 Pysyttämistoimista on ensinnäkin todettava, että – kuten edellä 124 kohdassa on todettu – neuvosto voi vedota todisteisiin, jotka se on toimittanut unionin yleisessä tuomioistuimessa käydyn menettelyn yhteydessä vastinekirjelmän liitteenä vastauksena kantajan väitteisiin tukeakseen sellaisen tosiseikan paikkansapitävyyttä, jonka voidaan olettaa olevan kaikkien tiedossa.

146 Lisäksi on todettava, että joka tapauksessa neuvosto lähetti pysyttämistoimien osalta kantajalle 24.7.2023 kirjeen, jossa se ilmoitti kantajalle, että riidanalaisia toimia jatketaan sen osalta ja viittasi nimenomaisesti 28.6.2023 toimitetun vastineen liitteenä toimitettuihin seikkoihin. Näin ollen se voi tukeutua niihin näyttääkseen toteen, että tosiseikat, joihin kantajaa vastaan on vedottu, ovat perusteltuja.

147 Toiseksi edellä 129–144 kohdassa esitetyistä syistä neuvoston väitteet perustuvat luotettaviin ja merkityksellisiin todisteisiin.

148 Näin ollen on todettava, että neuvosto on esittänyt riittävän konkreettisten, täsmällisten ja yhtäpitävien todisteiden kokonaisuuden, joka osoittaa, että kantaja täytti kyseessä olevan luetteloon merkitsemisen kriteerin.

149 Kolmanneksi Ukrainan tilanteeseen liittyvästä yleisestä asiayhteydestä on todettava, että pysyttämistoimien antamisen ajankohtana Ukrainan tilanne oli edelleen vakava ja että alkuperäisten toimien tavoite eli Venäjän hallituksen painostaminen lopettamaan Ukrainaa epävakauttavat toimensa ja politiikkansa oli edelleen ajankohtainen.

150 Neljänneksi tilintarkastuskertomuksesta, jonka kantaja on esittänyt kanteen tarkistamista koskevan ensimmäisen kirjelmän liitteenä osoittaakseen, ettei sillä ole infrastruktuuria Harkovan alueella, on todettava, että edellä 128 kohdassa mainitun oikeuskäytännön valossa kyseisen asiakirjan todistusarvo on vähäinen. Tämä kertomus on nimittäin yhtäältä laadittu kantajan pyynnöstä käsiteltävää asiaa varten ja toisaalta siinä todetaan, että tilintarkastaja ei ole kyennyt tunnistamaan kantajan omaisuutta koskevia tietoja, jotka liittyisivät muun muassa Harkovan alueeseen, mutta tämä ei välttämättä merkinnyt sitä, ettei kantajalla ollut kyseisellä alueella infrastruktuuria. Lisäksi tässä kertomuksessa todetaan, että kertomus on laadittu kantajan kanssa sovittujen menettelyjen perusteella ja että ei voitu taata, että jos lisämenettelyjä olisi suoritettu, tulokset olisivat voineet olla erilaiset.

151 Kaiken edellä esitetyn perusteella on todettava, ettei neuvosto tehnyt arviointivirhettä, kun se katsoi, että kantaja oli Venäjän sotateollista kompleksia suoraan tukeva yhteisö ja kun se näin ollen pysytti kantajan nimen riidanalaisissa luetteloissa.

152 Kaikki edellä esitetty huomioon ottaen kolmas kanneperuste on hylättävä kokonaisuudessaan.

4. Neljäs kanneperuste, joka koskee suhteellisuusperiaatteen loukkaamista sekä kantajan elinkeinovapauden ja maineen loukkaamista

153 Kantaja väittää, että riidanalaisilla toimilla loukataan sen elinkeinovapautta, joka on vahvistettu perusoikeuskirjan 16 artiklassa, ja sen mainetta. Kantajaan ei nimittäin voida soveltaa mitään poikkeusta, ja pääosa sen toiminnasta on estynyt. Kantaja toteaa myös, ettei sen merkitsemistä riidanalaisiin luetteloihin voida pitää toimenpiteenä, joka on tarpeellinen ja asianmukainen Venäjän federaation Ukrainassa toteuttamien vakautta horjuttavien toimien torjumista koskevan tavoitteen saavuttamiseksi.

154 Lisäksi kantaja lisää ensinnäkin, että muihin suuriin venäläisiin teleoperaattoreihin ei ole kohdistettu mitään rajoittavia toimenpiteitä. Toiseksi se toteaa, että pääsyä internetiin pidetään ihmisoikeutena ja että tähän pääsyyn kohdistuvat rajoitukset voivat vaikuttaa sen käyttäjien sananvapautta, yksityisyyttä ja koulutusta koskeviin oikeuksiin.

155 Neuvosto ja komissio kiistävät nämä väitteet.

156 On muistutettava, että suhteellisuusperiaate, joka kuuluu unionin oikeuden yleisiin periaatteisiin ja joka toistetaan SEU 5 artiklan 4 kohdassa, edellyttää, että kyseessä olevan säännöstön legitiimit tavoitteet ovat toteutettavissa unionin oikeuden säännöksessä säädettyjen keinojen avulla ja että näillä keinoilla ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi (ks. tuomio 15.11.2023, OT v. neuvosto, T-193/22, EU:T:2023:716, 190 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

157 Käsiteltävässä asiassa on todettava, että kantajan elinkeinovapautta on rajoitettu ja että siihen kohdistetut rajoittavat toimenpiteet vaikuttavat tietyssä määrin sen maineen kunnioittamiseen.

158 Vaikka perusoikeuksien kunnioittaminen on unionin toimien laillisuuden edellytys, vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan perusoikeudet, joihin kantaja vetoaa, eli elinkeinovapaus ja maineen kunnioittamista koskeva oikeus, eivät nauti unionin oikeudessa ehdotonta suojaa. Tästä syystä näiden oikeuksien käyttöä voidaan rajoittaa, kunhan rajoitukset tosiasiassa palvelevat yleisen edun mukaisia unionin tavoitteita eikä niillä puututa perusoikeuksiin tavoitellun päämäärän kannalta suhteettomasti ja tavalla, jota ei voida hyväksyä ja jolla loukattaisiin näin suojattujen oikeuksien keskeistä sisältöä (ks. vastaavasti tuomio 15.11.2023, OT v. neuvosto, T-193/22, EU:T:2023:716, 193 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

159 Jotta perusoikeuksiin puuttuminen olisi unionin oikeuden mukaista, sen on täytettävä seuraavat edellytykset: kyseisestä rajoituksesta on säädettävä lailla, rajoituksessa on kunnioitettava kyseisen vapauden keskeistä sisältöä, sen on tosiasiallisesti palveltava yleistä etua koskevaa tavoitetta, jonka unioni on sellaiseksi tunnustanut, ja sen on oltava oikeasuhteinen (ks. tuomio 15.11.2023, OT v. neuvosto, T-193/22, EU:T:2023:716, 194 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

160 On katsottava, että käsiteltävässä asiassa nämä neljä edellytystä täyttyvät.

161 Ensinnäkin riidanalaisista rajoittavista toimenpiteistä on säädetty lailla, sillä ne sisältyvät yleisesti sovellettaviin toimiin, joilla on selkeä oikeusperusta unionin oikeudessa ja jotka ovat olleet riittävän ennakoitavissa.

162 Toiseksi riidanalaisia toimia sovelletaan kuuden kuukauden ajan, ja niitä tarkastellaan jatkuvasti uudelleen. Koska mainitut toimenpiteet ovat luonteeltaan väliaikaisia ja ne voidaan peruuttaa, on katsottava, ettei niillä puututa elinkeinovapauden keskeiseen sisältöön.

163 Kolmanneksi niillä pyritään yleisen edun mukaiseen tavoitteeseen, jonka merkitys kansainväliselle yhteisölle on perustavanlaatuinen eli kasvattamaan kustannuksia, joita Venäjän federaatiolle aiheutuu Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä heikentävistä toimista, sekä edistämään konfliktin rauhanomaista ratkaisua (ks. vastaavasti tuomio 28.3.2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, 147 kohta ja tuomio 15.11.2023, OT v. neuvosto, T-193/22, EU:T:2023:716, 198 kohta).

164 Neljänneksi kyseessä olevien rajoittavien toimenpiteiden asianmukaisuudesta on todettava, että kun otetaan huomioon kansainväliselle yhteisölle niinkin perustavanlaatuiset yleisen edun mukaiset tavoitteet kuin edellä 163 kohdassa mainitut tavoitteet, niitä ei voida sellaisinaan pitää epäasianmukaisina. Näiden toimenpiteiden tarpeellisuudesta on lisäksi todettava, että riidanalaisiin toimiin sisältyy kielto, joka koskee tiettyjä tuotteita eli kaksikäyttötuotteita ja -teknologiaa sekä muutetun päätöksen 2014/512 3 a artiklan 7 kohdassa mainittuja tuotteita, ja että tämä kielto koskee vain eurooppalaisia toimijoita. Muilla vähemmän rajoittavilla toimenpiteillä, kuten ennakkolupajärjestelmällä, ei voida yhtä tehokkaasti saavuttaa tavoiteltua päämäärää.

165 Riidanalaiset toimet eivät nimittäin koske kaikkia tuotteita vaan ainoastaan kaksikäyttötuotteita ja -teknologiaa sekä muutetun päätöksen 2014/512 3 a artiklan 7 kohdassa tarkoitettuja tuotteita ja teknologiaa, ja niissä säädetään mahdollisuudesta myöntää sovellettavia rajoittavia toimenpiteitä koskevia poikkeuksia. Erityisesti muutetun päätöksen 2014/512 3 b artiklan 1 kohdassa säädetään poikkeuksista kyseessä oleviin rajoittaviin toimenpiteisiin kantajan kaltaisten yhteisöjen osalta,

joiden nimet on merkitty riidanalaisiin luetteloihin. Toimivaltaiset kansalliset viranomaiset voivat erityisesti kahdessa tapauksessa myöntää luvan kaksikäyttötuotteiden ja -teknologian myyntiin, toimitukseen, siirtoon tai vientiin, vaikka niillä olisi perusteltu syy uskoa, että loppukäyttäjä voi olla liitteessä IV lueteltu yhteisö, kun tällaiset tuotteet tai teknologia tai niihin liittyvä tekninen tai rahoitusapu ovat kiireellisesti tarpeen sellaisen tapahtuman estämiseksi tai lieventämiseksi, jolla voi olla vakavia ja merkittäviä vaikutuksia ihmisten terveyteen ja turvallisuuteen tai ympäristöön, ja kun tällaiset tuotteet tai teknologia taikka niihin liittyvä tekninen tai rahoitusapu edellyttävät ennen 26.2.2022 tehtyä sopimusta tai tällaisen sopimuksen täytäntöön panemiseksi tarvittavaa liitännäissopimusta, edellyttäen, että lupaa on haettu ennen 1.5.2022.

166 Viidenneksi kyseessä olevien intressien vertailu osoittaa, että kaksikäyttötuotteiden ja -teknologian viennin rajoituksista aiheutuvat haitat eivät ole suhteettomia tavoiteltuihin päämääriin nähden. Tältä osin riidanalaisilla toimilla, jotka ovat osa laajempaa rauhan ja kansainvälisen turvallisuuden ylläpitämistä koskevaa tavoitetta SEU 21 artiklassa vahvistettujen unionin ulkoisen toiminnan tavoitteiden mukaisesti, tavoiteltujen päämäärien merkitys voi olla suurempi kuin tietyille toimijoille aiheutuvat, vaikkakin huomattavat kielteiset seuraukset. Näin ollen kantaja ei ole osoittanut, että riidanalaisilla toimilla loukattiin kohtuuttomasti sen elinkeinovapautta ja sen maineen kunnioittamista.

167 Siltä osin kuin kantaja mainitsee vastauksessaan yhtäältä, että muihin suuriin venäläisiin televiestintäoperaattoreihin ei ole kohdistettu mitään rajoittavia toimenpiteitä, ja toisaalta, että sitä koskevat rajoitukset voivat vaikuttaa sen käyttäjien sananvapautta, yksityisyyttä ja koulutusta koskeviin oikeuksiin, on todettava, ettei näiden väitteiden tueksi ole esitetty näyttöä.

168 Kantajan väitteestä, jonka mukaan muihin venäläisiin suuriin televiestintäoperaattoreihin ei ole kohdistettu mitään rajoittavia toimenpiteitä, on joka tapauksessa todettava, että vaikka oletettaisiin, että neuvosto olisi laiminlyönyt rajoittavien toimenpiteiden kohdistamisen tiettyihin Venäjän federaation televiestintäalan henkilöihin tai yhteisöihin ja että nämä ovat kantajan tilanteeseen rinnastettavassa tilanteessa, tällainen väite on hylättävä. Yhdenvertaisen kohtelun ja syrjintäkiellon periaatteet sekä hyvän hallinnon periaate on nimittäin sovitettava yhteen laillisuusperiaatteen kanssa (ks. tuomio 14.10.2009, Bank Melli Iran v. neuvosto, T-390/08, EU:T:2009:401, 59 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen; tuomio 3.5.2016, Post Bank Iran v. neuvosto, T-68/14, ei julkaistu, EU:T:2016:263, 135 kohta).

169 Väitteestä, jonka mukaan kantajaa koskevat rajoitukset voivat vaikuttaa sen käyttäjien sananvapautta, yksityiselämää ja koulutusta koskeviin oikeuksiin, on todettava, ettei kantaja ole esittänyt sen tueksi erityisiä perusteluja eikä muun muassa selittänyt, miten kaksikäyttötuotteiden ja -teknologian vientiä koskevan tiukan järjestelmän soveltaminen voisi vaikuttaa kyseisiin oikeuksiin.

170 Edellä esitetty huomioon ottaen neljäs kanneperuste ja näin ollen kanne kokonaisuudessaan on hylättävä.

V Oikeudenkäyntikulut

171 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 134 artiklan 1 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut.

172 Työjärjestyksen 138 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltiot ja toimielimet, jotka ovat asiassa väliintulijoina, vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

173 Koska kantaja on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Lisäksi komissio vastaa väliintulijana olevana toimielimenä omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (laajennettu ensimmäinen jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Kanne hylätään.

2) MegaFon OAO vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan ja se velvoitetaan korvaamaan Euroopan unionin neuvoston oikeudenkäyntikulut.

3) Euroopan komissio vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Mastroianni Brkan Gâlea

Tóth Kalėda

Julistettiin Luxemburgissa 15 päivänä tammikuuta 2015.

Allekirjoitukset